

Bildande av Fjällbäcksbrantens naturreservat i Årjängs kommun

Beslut

Länsstyrelsen förklarar det markerade området i bilaga 1 som Fjällbäcksbrantens naturreservat. Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda markområden berörs inom reservatsområdet.

Länsstyrelsen beslutar att de nedan angivna föreskrifterna ska gälla för reservatet.

Länsstyrelsen fastställer skötselplanen i bilaga 2 för naturreservatets långsiktiga vård.

Syftet med naturreservatet

Fjällbäcksbrantens naturreservat bildas i syfte att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer i form av lövrika naturskogar och klippbranter med basisk berggrund. Områdets hydrologi ska vara opåverkad av negativa ingrepp.

Syftet ska uppnås genom att skogen i branten med sin flora och fauna tillåts att utvecklas fritt genom intern dynamik med undantag för fällning eller ringbarkning av enstaka yngre granar om det behövs för att bibehålla lövrikedomen.

Skälen för beslutet

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden är följande.

- Lövrik naturskog med artrik flora och fauna
- Gamla träd, senvuxna träd och död ved
- Klippbranter och lodytor

En mer utförlig beskrivning av området finns i skötselplanen.

Föreskrifter

Länsstyrelsen beslutar om nedanstående föreskrifter för att tillgodose syftet med naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver vad som annars gäller i författningar är det i reservatet förbjudet att

1. avverka eller på annat sätt skada träd och buskar samt ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
2. utföra mekanisk markbearbetning,
3. tippa eller anordna upplag,
4. anlägga ledning,
5. utföra markavvattnande åtgärd,
6. rensa befintliga diken,
7. uppföra byggnad, annan anläggning eller anordning,
8. använda kalk, gödsel, växtnäringsämnen eller bekämpningsmedel,
9. framföra fordon.

Utan tillstånd från länsstyrelsen är det också förbjudet att

10. inplantera djur och växter,
11. utföra viltvårdsåtgärder eller anlägga åtelplats.

Undantag

A-föreskrifterna gäller inte för förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren anlitar, vid genomförande av de åtgärder som framgår under B och som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet.

A-föreskrifterna gäller inte vid normalt underhåll och nyttjande av befintlig drivningsväg enligt karta i bilaga 3.

A 1. gäller inte kvistning eller rövning av sly upp till sju cm diameter i marknivå för underhåll av jaktpass.

A 9. gäller inte terrängskoter eller motorredskap som behövs för uttransport av större vilt (älg, hjort, björn, vildsvin) från området enligt terrängkörningsförfordningen (1978:594 1§), i samband med

den jakt som är tillåten i naturreservatet. Uttransporten ska ske så att skador på mark och vegetation inte uppkommer. Skada definieras här som bestående längre än en växtsäsong.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas att tåla

Ägare och innehavare av särskild rätt förpliktas tåla följande inom reservatet i dess helhet.

1. röjning och utmärkning av reservatets yttergränser,
2. fällning eller ringbarkning av yngre granar,
3. undersökningar av mark, vegetation och organismer i miljöövervaknings- och uppföljningssyfte,
4. åtgärder i syfte att motverka förekomst av invasiva främmande arter.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i naturreservatet

Utöver vad som annars gäller i författningar är det i reservatet förbjudet att

1. fälla eller på annat sätt skada levande och döda träd eller buskar, stående eller omkullfallna,
2. samla in ryggradslösa djur, mossor, lavar och vedsvampar,
3. framföra fordon,
4. tippa eller anordna upplag,
5. gräva eller dra upp kärlväxter,
6. göra upp eld.

Undantag

C-föreskrifterna gäller inte för förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren anlitar, vid genomförande av de åtgärder som framgår under B och som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet.

Ärendets handläggning

Länsstyrelsen har förelagt markägare och innehavare av särskild rätt inom området att yttra sig över förslaget till beslut om inrättande av

naturreservat. Förslaget till beslut har också remitterats till berörda sakägare samt skickats till andra som kan tänkas ha synpunkter på skyddet av området.

Inkomna remissvar

Fyra remissvar inkom under processen. Skogsstyrelsen ser positivt på bildande av naturreservat i Fjällbäcksbranten. Årjängs kommun har ingen erinran till förslaget. Värmlands ornitologiska förening anser att förslaget är positivt för fågellivet. Sveriges geologiska undersökning avstår från att yttra sig.

Samlad bedömning

Området har mycket höga naturvärden. För att värdena ska bestå behöver området undantas från skogsproduktion och annan exploatering som innebär att områdets naturvärden skadas. Länsstyrelsen bedömer därför att området bör förklaras som naturreservat.

Reservatsbildningen är förenlig med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna och med den för området gällande kommunala översiktsplanen. Inskränkningar i enskilds rätt att använda mark eller vatten går inte längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Beslutet bidrar till att uppfylla Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden och till miljökvalitetsmålen *Levande skogar* samt *Ett rikt växt- och djurliv*.

Sammantaget är förutsättningarna uppfyllda för att inrätta reservatet med föreskrifter enligt ovan.

Tillämplig lagstiftning

Ett mark- eller vattenområde får av länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behovet av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat. (se 7 kap. 4 § miljöbalken)

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet får beslutet förenas med föreskrifter. En inskränkning i enskilds rätt att använda

mark eller vatten får inte gå längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses. (jmf 7 kap. 5, 6, 25 och 30 §§ miljöbalken)

I varje beslut om bildande av ett naturreservat ska en skötselplan för naturreservatets långsiktiga vård fastställas. (jmf 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.)

Upplysningar

Beslutet kungörs i Värmlands läns författningssamling samt i ortstidning.

Länsstyrelsen kan meddela dispens från föreskrifterna i detta beslut om det finns särskilda skäl och är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte.

Beslutade C-föreskrifter gäller omedelbart, även om de överklagas. C-föreskrifterna gäller även markägare och innehavare av särskild rätt i den mån tillåten pågående markanvändning inte avsevärt försvåras.

Bestämmelserna i skogsvårdslagen (1979:429) ska inte tillämpas om det som sägs där strider mot föreskrifter för naturreservatet.

Den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen av fastighet ska väcka talan mot staten hos mark- och miljödomstolen inom ett år från det att beslutet vunnit laga kraft. Om så inte sker går rätten till ersättning eller inlösen förlorad.

Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också generella bestämmelser till skydd för naturmiljön.

Beslutet kan överklagas

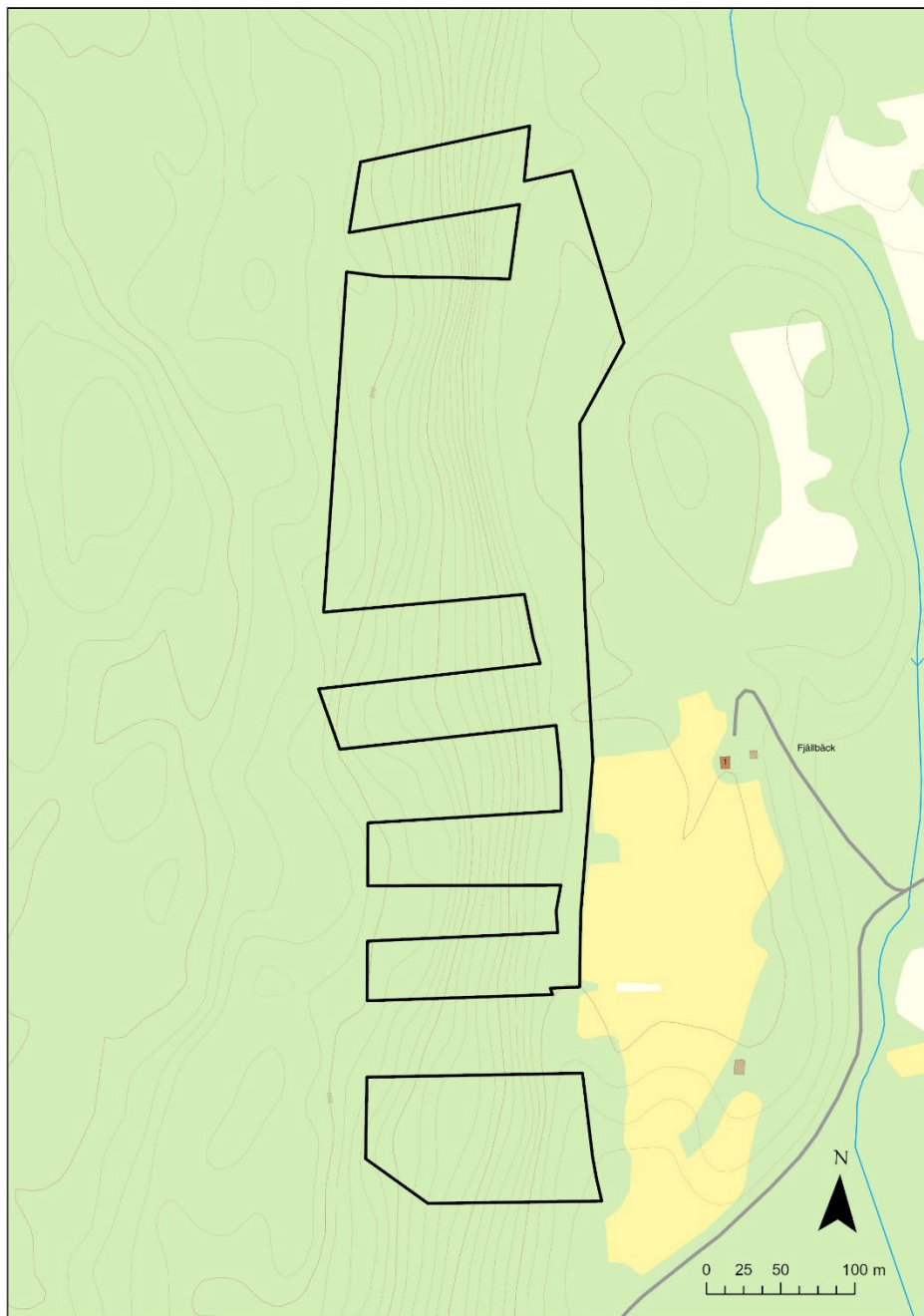
Detta beslut kan överklagas till regeringen, Klimat- och näringslivsdepartementet, se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Georg Andrén med naturvårdshandläggare Jan Rees som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsråd Emma Spak, avdelningschef Annika Nilsson, enhetschef Linda Sundström samt rättschef Ingela Alverfors medverkat.

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Föreskriftskarta
4. Överklagandehänvisning

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Beslutskarta för Fjällbäcksbrantens naturreservat (heldragen svart linje).

Skötselplan för Fjällbäcksbrantens naturreservat

Syftet med naturreservatet

Fjällbäcksbrantens naturreservat bildas i syfte att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer i form av lövrika naturskogar och klippbranter med basisk berggrund. Områdets hydrologi ska vara opåverkad av negativa ingrepp.

Syftet ska uppnås genom att skogen i branten med sin flora och fauna tillåts att utvecklas fritt genom intern dynamik med undantag för fällning eller ringbarkning av enstaka yngre granar om det behövs för att bibehålla lövrikedomen.

Prioriterade bevarandevärden

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden är följande.

- Lövrik naturskog med artrik flora och fauna
- Gamla träd, senvuxna träd och död ved
- Klippbranter och lodytor

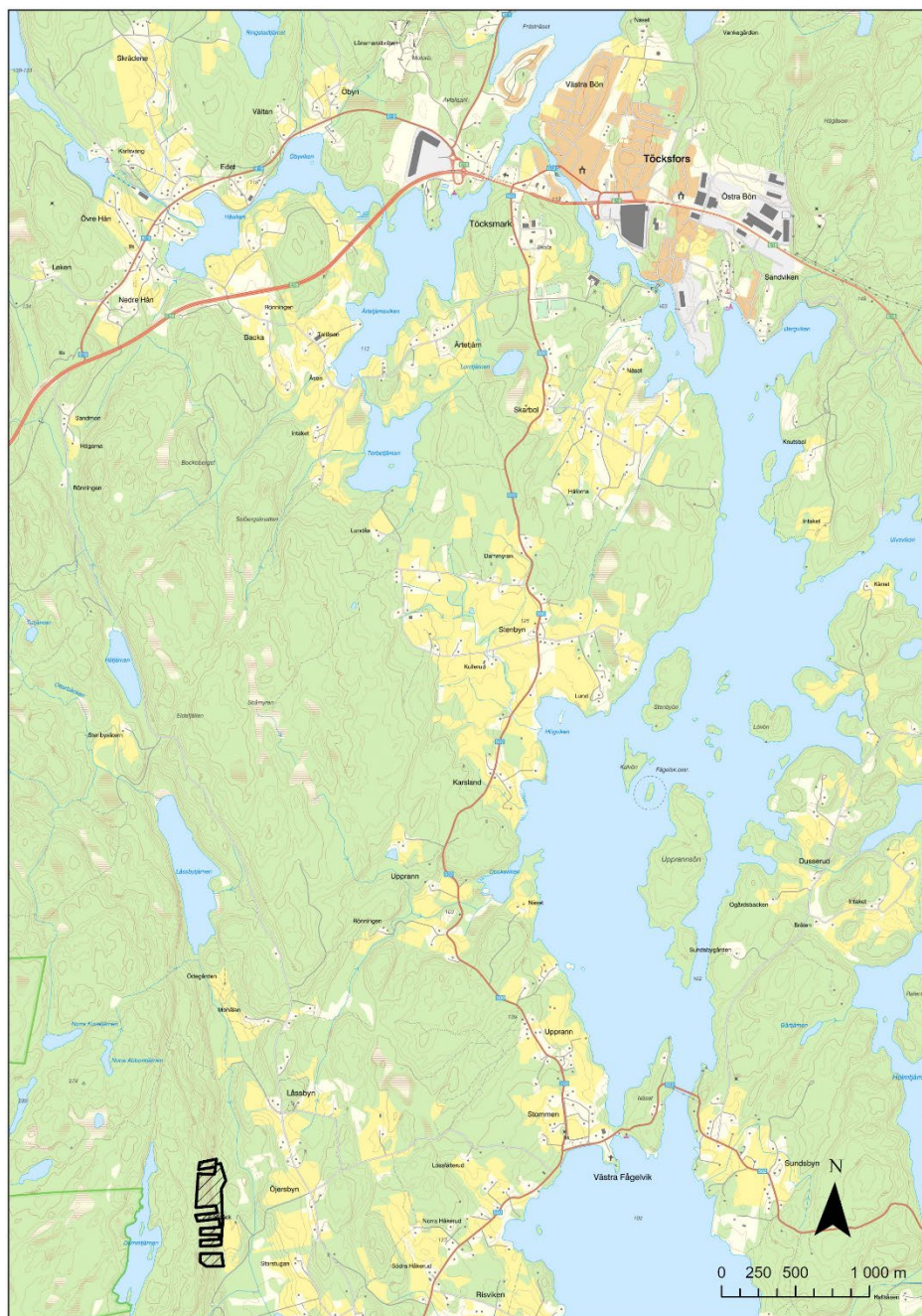
Administrativa data

Uppgifter om naturreservatet

Objektnamn	Fjällbäcksbranten
NVR-nummer	2064443
Kommun	Årjäng
Areal	8,3 ha

Beskrivning av området

Området utgörs av en långsträckt bergsbrant som ligger i nord-sydlig riktning med den branta sidan mot öster. Branten är omkring 60 meter hög och har rikligt med välutvecklade lodytor.

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Fjällbäcksbrantens naturreservat (svart, streckat område) och dess placering i landskapet söder om Töcksfors.

Biologi

Skogen i och ovanför branten utgörs huvudsakligen av gran och tall där de äldsta överståndarna är över 200 år gamla. I de nedre delarna av branten, samt nedanför densamma är lövträd betydligt vanligare bland de grova granar som också växer där. Lövträden utgörs huvudsakligen av björk, rönn och asp men det finns även god förekomst av klibbal, lönn, alm och lind, särskilt i den norra delen. I

buskskiktet är hassel och skogstry karaktärsarter. Berggrunden är basisk och relativt lättvittrad, vilket tillsammans med den lokalt höga fuktigheten skapar goda förutsättningar för rik biologisk mångfald, inklusive en mängd krävande arter. I den södra delen finns en relativt stor och trädfri blockmark nedanför branten. Området utgör en lämplig miljö för arter knutna till lövrika och orörda barrblandskogar.

Nedan listas rödlistade arter och signalarter som har påträffats i området (hotkategori enligt Artdatabankens rödlista 2020 där NT = nära hotad och VU = sårbar):

Fåglar: järpe *Tetrastes bonasia*, nötkråka *Nucifraga caryocatactes* NT.

Kärlväxter: svart trollduva *Actaea spicata*, desmeknopp *Adoxa moschatellina* NT, blåsippa *Hepatica nobilis*, ormbär *Paris quadrifolia*, underviol *Viola mirabilis*.

Lavar: lönnlav *Bacidia rubella*, aspgelélav *Collema subnigrescens* NT, blek kraterlav *Gyalecta flotowii* VU, skinnlav *Leptogium saturninum*, lunglav *Lobaria pulmonaria* NT, bårdlav *Nephroma parile*, korallblylav *Parmeliella triptophylla*, dvärgtufts *Scytinium teretiusculum*.

Mossor: vedtrappmossa *Anastophyllum hellerianum* NT, skogstrappmossa *Anastophyllum michauxii* NT, fällmossa *Antitrichia curtipendula*, slät rutlungmossa *Conocephalum conicum*, vågig rutlungmossa *C. salebrosum*, klippfrullania *Frullania tamarisci*, stubbspretmossa *Herzogiella seligeri*, trubbfjädermossa *Homalia trichomanoides*, guldlockmossa *Homalothecium sericeum*, mörk husmossa *Hylocomiastrum umbratum*, blåfliksmossa *Lejeunea cavifolia*, platt fjädermossa *Neckera complanata*, grov fjädermossa *N. crispa*, långfliksmossa *Nowellia curvifolia*, västlig hakmossa *Rhytidiadelphus loreus*, skogshakmossa *R. subpinnatus*, skogstimmia *Timmia austriaca*, kruskalkmossa *Tortella tortuosa*.

Kulturhistoria

Det finns inga registrerade kulturhistoriska lämningar inom området.

Friluftsliv

Området är fritt tillgängligt för allmänheten men på grund av terrängförhållandena ändå tämligen svåråtkomligt.

Skötselområden

Reservatet utgörs i sin helhet av ett skötselområde. Bevarandemål och skötselåtgärder redovisas nedan. För hela reservatet gäller att invasiva främmande arter ska kunna tas bort vid behov.

Skötselområde 1 Lövrik barrblandskog 8,3 ha

Hela reservatet utgörs av ett skötselområde med gammal, lövrik blandskog, bergsbranter och skyddszon enligt beskrivningen under biologi ovan.

Bevarandemål

Skogen präglas av naturskogsstrukturer som spridning i trädens ålder och storlek, god förekomst av stående och liggande död ved i olika stadier av nedbrytning, samt levande och döda gamla träd. Naturliga processer som stormfällning, insektsangrepp och nyetablering av träd ska fortgå ostört, vilket gör att skogen varierar i karaktär över tid. Hydrologin inom området ska bevaras och vara en förutsättning för ett fuktigt mikroklimat. Bergsbranternas substrat påverkas endast av naturliga processer. Området ska utgöra god livsmiljö för hotade och missgynnade arter som är naturliga för naturtyperna.

Åtgärder

Skötselområdet lämnas för fri utveckling genom intern dynamik med undantag för fällning eller ringbarkning av enstaka yngre granar om det behövs för att bibehålla lövrikedomen.

Sammanfattning av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Prioritet	Skötselområde
Markering av reservatsgräns	1	
Fällning och ringbarkning av gran	Vid behov	1

Uppföljning

Uppföljning av bevarandemål

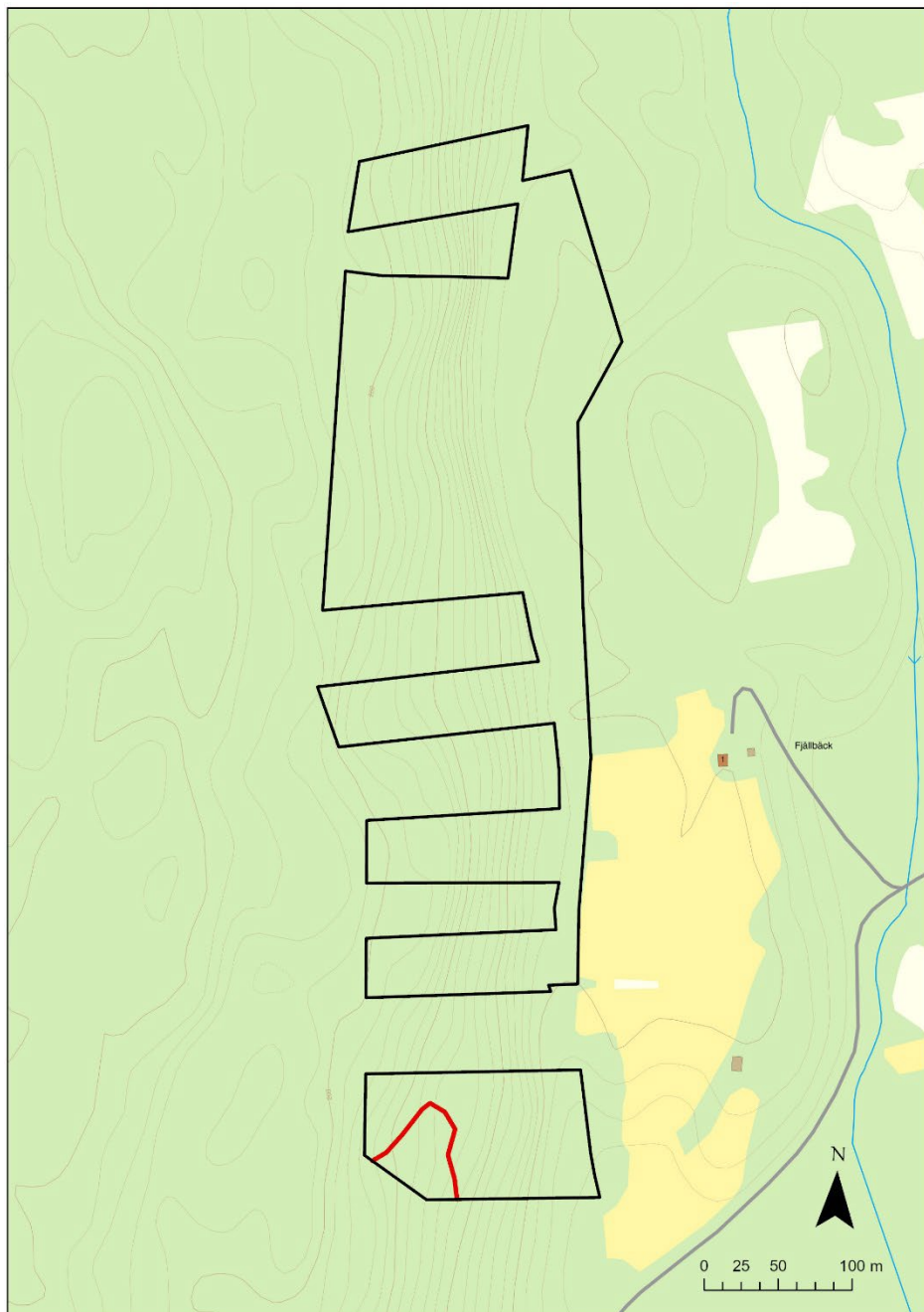
Områdets bevarandemål ska följas upp enligt fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur.

Uppföljning av skötselåtgärder

Genomförda skötselåtgärder ska följas upp. Redovisning av genomförd åtgärd ska ange vad som gjorts i vilket område och tidsåtgången.

Genomförd dokumentation

Områdets har inventerats vid ett flertal tillfällen av personal från Skogsstyrelsen och länsstyrelsen.

© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Föreskriftskarta för Fjällbäcksbrantens naturreservat (heldragen svart linje) med den drivningsväg som omfattas av undantag från A-föreskrifterna (röd linje).

Överklagandehänvisning

Du kan överklaga beslutet hos regeringen

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Värmland antingen via e-post; varmland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Värmland, 651 86 Karlstad.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet. Du anses ha fått del av beslutet den dag det kungörs i ortstidning. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, varmland@lansstyrelsen.se, eller via växelfonnummer 010-224 70 00.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor via telefon eller e-post.

Telefonnummer och e-postadress finns längst ner på första sidan. Ange ärendets diarienummer eller ärendebeteckning vid kontakt med Länsstyrelsen. Du hittar numret uppe till höger på första sidan.